AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

REVIEW OF ARMENIAN STUDIES DERGİSİNİN 43'ÜNCÜ SAYISI YAYINLANDI

06.08.2021

Review of Armenian Studies dergisinin yeni yayınlanan 43üncü sayısında 4 makale yer almaktadır.

Alev Kılıç tarafından kaleme alınan **Facts and Comments** (Olaylar ve Yorumlar) başlıklı 43üncü sayının birinci makalesinde, Ocak-Temmuz 2021 dönemi içerisindeki Türkiye-Ermenistan ilişkileri ve Ermenistanla ilgili iç ve dış gelişmeler ele alınmaktadır. Bu dönemde Ermenistan 2020 Karabaş Savaşının sonuçları sebebiyle yurtiçinde ciddi bir istikrarsızlık yaşamıştır. Bu istikrarsızlık içerisinde Ermeni hükümeti bölgesel işbirliğine dayalı gerçekçi ve barışçıl bir politika ile hayalperest ve intikamcı bir politika arasında yalpalamıştır. Savaşta Azerbaycana karşı yaşanan yenilgi, Ermenistanın Rusyaya olan bağımlılığını arttırmış, ülkenin Batı ile Rusya arasında ikili oynama marjını daraltmıştır. Savaş ve devamında gelen ateşkes anlaşmasının Karabağın Azerbaycanın toprak bütünlüğü içinde yer aldığını kanıtlamasına, statü konusunun münhasıran Karabağda yaşayan Ermeni azınlığa tanınacak haklara inhisar ettiğini göstermesine rağmen, Ermenistan Batı ile temaslarında Karabağ üzerinde hak iddia etme girişimlerini sürdürmüştür. Batının Ermenistanı bir kez daha bu iddialarında destekleyen, hatta teşvik eden izansız tutumu şaşırtıcı olmamıştır. Türkiye ise bir yandan düşman olarak tanımlanırken, diğer taraftan sağlayacağı çıkar açık olan bölgesel işbirliği ve komşuluk ilişkilerinin nasıl geliştirilebileceği arayışı gündeme gelmiştir. Ülkedeki istikrarsızlık ve hükümete yöneltilen ağır eleştiriler erken seçime gidilmesini sebep olmuş, seçim Başbakan Nikol Paşinyanın ezici oy üstünlüğü elde ettiği zaferle sonuçlanmıştır.

Nigar Gozalova ve Eldar Amirov, **The South Caucasus In 1905-1906 According To The New York Times Coverage** (The New York Times Kayıtlarına Göre 1905-1906 Arası Güney Kafkasya) başlıklı makalelerinde; 1905-1906 yıllarında Güney Kafkasyada gerçekleşen Ermeni-Azerbaycan Türkü çatışmalarını konu alan gazete haberlerini değerlendirmektedir. Değerlendirme için yazarlar, o dönemde dünyanın önde gelen gazetelerinden birisi olması sebebiyle *the New York Times* (NYT) gazetesini seçmişlerdir (gazete, bugün de aynı prestijli konumda bulunmaktadır). Bu değerlendirme, yazarların özellikle Batı kamuoyuna çatışmaların nasıl yansıtıldığını ve kamuoyunun bu çatışmaları nasıl algıladığını anlamasını sağlamaktadır. Makale, NYTnin çatışmalarla ilgili olayları yakından takip ettiğini ve pek çok rapor hazırladığını ortaya koymaktadır. Ancak makale aynı zamanda bu raporların objektif olmadığını, zira çarpışmaların karmaşık bağlamına ve iki tarafın ciddi kayıplar verdiğine dair olgulara atıf yapılmış olsa da Azerbaycan Türklerinin esas suçlu tarafmış gibi yansıtıldığını ortaya koymaktadır. Azerbaycanın Ermenistanla yaptığı 2020 Karabağ Savaşı ve yıllardır Ermenistan tarafından işgal edilen topraklarını geri alma çabaları esnasında maruz kaldığı haksız muameleden anlaşılacağı üzere, etnik çarpışmalarla ilgili haksız haberler yapılmasına sebep olan batılı zihniyet bugün de devam etmektedir.

Elif Hatun Kılıçbeyli, **Red Army Propaganda In The Armenian Soviet Socialist Republic: An Investigation On Posters** (Ermenistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nde Kızıl Ordu

Propagandası: Afişler Üzerinden Yapılan Bir İnceleme) başlıklı makalesinde, Kızıl Orduyu ve Ermenistanın Sovyetler Birliğine zorla dahil edilmesini övmek için tasarlanan Sovyet dönemi posterlerini incelemek için göstergebilim modeli adlı özel bir yöntem kullanmaktadır. Kılıçbeyli ilk olarak Kızıl Ordunun oluşturulma sürecini ve ideoloji ve propaganda kelimelerinden ne anlaşılması gerektiğini araştırmaktadır. Tarihi ve kuramsal bağlamı oluşturulan yazar, sonrasında Sovyet dönemi posterlerini inceleyerek, bu posterlerin halka aktarmaya çalıştığı doğrudan ve dolaylı anlamları ve halk üzerinde yaratmayı amaçladığı etkileri açıklamaktadır. Yazarın incelemesi; Sovyet yetkililerin Kızıl Ordu propaganda posterleri üzerinden Kızıl Ordunun Ermenistanı Sovyetler Birliğine dahil etmesinin ideolojik amacını açıklamaya çalıştığını ve Kızıl Ordunun Sovyetler Birliğinin iç ve dış güvenliğini sağlamak konusundaki vazgeçilmez rolünü vurgu yaptığını ortaya koymaktadır.

Maxime Gauin, **Aurore Brunas Anti-History Of The Ankara Agreement** (Aurore Brunanın Ankara Antlaşması Hakkındaki Çarpık Tarihçesi) başlıklı yazısında, Marsilyanın Ermeni Hayırseverler Genel Birliği (AGBU) Başkanı Aurore Brunanın L*Accord dAngora de 1921. Théâtre des relations franco-kémalistes et du destin de la Cilicie* (Türkçe: 1921 Ankara Antlaşması: Fransız-Kemalist İlişkileri Sahnesi ve Kilikyanın Kaderi) başlıklı yüksek lisans tezinin 2018 tarihli kitap versiyonunu değerlendirmektedir. Gauin; kitabın Ermeni milliyetçilerin Türkiye, Fransız diplomasisi ve 1920-1923 yıllarındaki Fransız basının çoğunluğuna yönelik [haksız] geleneksel şikâyetlerinin çoğunluğunun bir tekrarı olduğunu belirtmektedir. Gauin; kitapta çeşitli olgusal hatalar bulunduğuna ve Mustafa Kemal Atatürk önderliğindeki milli mücadele, Fransa ve militan Ermeni milliyetçileri arasında gerçekleşen olayların yanlış bir şekilde yorumlandığına işaret etmektedir. Daha vahim olanı ise, yazarın kendisi tarafından yapılan atıfların bazılarının -dikkatlice incelendiği zaman- yazarın savlarıyla çelişmesidir. Gauin bu sebeple Brunanın kitabının barındırdığı sayısız ciddi kusur sebebiyle akademik bir çalışma olarak nitelendirilemeyeceğini savunmaktadır. Gauine göre Brunanın kitabı; bir akademik tarih çalışmasının ne olması gerektiğinin tam zıttını temsil eden, propagandist siyasi broşür olarak görülmelidir.

Review Of Armenian Studies dergisinin sayfasına https://avim.org.tr/tr/Dergiler/Review-Of-Armenian-Studies adresinden ulaşabilirsiniz.

Dergiye abone olmak veya yeni sayı temini için motulun@avim.org.tr adresi ile irtibata geçiniz.

Kaynak/Source: